

MAZOWSZE I PODLASIE W OGNIU 1944-1956

Eugeniusz Lipiński

„Mrówka”

Eugeniusz Lipiński „Mrówka” ur. 3 II 1919 we wsi Budne Sowięta (gm. Baranowo, pow. Przasnysz – obecnie pow. Ostrołęka). Ukończył 7 klas szkoły powszechnej i szkołę rolniczą. Działalność konspiracyjną podjął w styczniu 1940 w lokalnej grupie niepodległościowej. W 1941 został zaprzysiężony w ZWZ w Obwodzie Przasnysz (następnie AK). Początkowo pełnił funkcję łącznika. Zagrożony zdekonspirowaniem, musiał przejść na teren Generalnego Gubernatorstwa, gdzie został włączony do pionu wywiadowczego. Zadania te wykonywał do stycznia 1944, kiedy to żandarmeria ujęła go jako uchylającego się od pracy przymusowej. Został wywieziony na roboty do Rzeszy (na obszar Prus Wschodnich), skąd uciekł. Wkrótce ponownie go zatrzymano i uwięziono w obozie karnym w Działdowie. 1 VIII 1944 dokonał brawurowej ucieczki z obozu. Powrócił w rodzinne strony i wstąpił do oddziału partyzanckiego AK (prawdopodobnie do OP „Łowcy Leśni”). W służbie czynnej pozostawał do 13 XI 1944, kiedy to zwolniono go ze względu na stan zdrowia. Po wyzdrowieniu powrócił do służby w szeregach konspiracji. W maju 1945 został mianowany dowódcą terenowej grupy samoobrony, na czele której wykonał kilka akcji, głównie w pow. Ostrołęka. Przez krótki czas znalazł się wówczas w rękach „bezpieki”, jednak i tym razem udało mu się odzyskać wolność. 22 VI 1946 wstąpił do oddziału NZW podległego Komendzie Powiatu Ostrołęka krypt. „Orawa”, wziął udział w kilku operacjach bojowych (m.in. opanowanie miasteczka Krasnosielec 28 VI 1946). Nie skorzystał z amnestii komunistycznej z lutego–kwietnia 1947. Podporządkował się nowej Komendzie „XVI” Okręgu NZW (krypt. „Orzeł”), otrzymując przydział do oddziału partyzanckiego Pogotowia Akcji Specjalnej Komendy Obwodu NZW „Mściciel”. 1 IV 1948 powierzono mu funkcję dowódcy jednej z trzech drużyn (liczyła ona około 6 żołnierzy). Po rozbięciu 24 VI 1948 sztabu „XVI” Okręgu NZW kontynuował działalność w ramach okręgu krypt. „Tęcza”. Awansowano go wówczas do stopnia sierżanta, wyznaczając na stanowisko komendanta powiatu NZW o krypt. „Wiosna” (obejmującego północną część pow. Przasnysz). Dowodził też niedużym patrolu partyzanckim (6 żołnierzy). Wśród większych działań wykonanych przez „Mrówkę” w tym okresie można wymienić akcję w Węgrzynowie 14 XI 1948 oraz rozbrojenie 3 XII 1948 posterunku MO w Pęczkach. Poległ 15 X 1949 pod wsią Olszewka (gm. Jednorzec, pow. Przasnysz), „wystawiony” „bezpiece” i KBW przez agentów. Wraz z nim poległ w walce jego żołnierz: Stanisław Radomski „Kula”, Alfred Gadomski „Kajdan”, Stanisław Garliński „Cichy” i N.N. „Lis”. Miejsce pochówku zabitych przez UB partyzantów do dziś pozostaje nieznanne.

